

Praha, 16. října 2026 2026

Stanovisko Uměleckohistorické společnosti ke složení výběrové komise na generálního ředitele či ředitelku Národní galerie Praha

Jako zástupci odborné veřejnosti, pro niž je Národní galerie Praha zcela zásadním referenčním bodem oborového života i garantem celospolečenské role kulturních institucí, netrpělivě a s napětím sledujeme peripetie výběru jejího nového generálního ředitele či ředitelky. Už průběh (a následné zrušení) prvního výběrového řízení vzbudil pochybnosti o záměrech Ministerstva kultury ČR coby zřizovatele Národní galerie Praha. Ve svém stanovisku ze dne 8. 7. 2026 Uměleckohistorická společnost formulovala tři základní předpoklady, které mohou vést k dobrému výsledku. Ani jeden z nich se nenaplnil. Ministerstvo nedokázalo či se neodhodlalo zformulovat strategické priority, které by měl nový ředitel či ředitelka naplňovat, nedefinovalo svoje závazky vůči instituci a konečně ani nenastavilo podmínky výběrového řízení tak, aby bylo transparentní a srozumitelné.

Zatím poslední formální krok, tedy zveřejnění kompletního seznamu členů a členek výběrové komise, ukazuje přinejlepším nepochopení významu i postavení Národní galerie Praha jako sbírkotvorné, paměťové a umělecké instituce a přinejhorším prozrazuje nekompetentnost jejího zřizovatele. Ministerstvo sice tentokrát dodrželo svůj slib, že složení komise zveřejní s předstihem, to však ke srozumitelnosti a transparentnosti procesu nepřispělo. Složení komise se jeví natolik nestandardní, že překračuje veškeré myslitelné meze.

Téměř každá z nominovaných osobností vyvolává pochyby, buď vzhledem ke svému profesnímu zaměření, nebo ve vztahu k potenciálním kandidátům, kteří byli v médiích v minulosti deklarováni jako favorité a všeobecně se očekává jejich opětovná účast. První výběrová komise alespoň zaangažovala představitele oboru i oborových organizací, byť snad poprvé obešla možnou nominaci zástupců Uměleckohistorické společnosti. Tentokrát však budí pochybnosti nejen celkový profil komise, ale také schopnost většiny jmenovaných osob, jakkoli se může jednat o respektované odborníky, posoudit potřeby dané instituce a vyhodnotit požadované parametry kandidátských projektů. Významný počet jejích členů má vazby přímo na umělecký trh, další se nepohybují v oblasti veřejně zřizovaných kulturních institucí nebo je muzeum, které reprezentují, přijímáno odbornými kruhy s rozpaky, neboť potlačilo práci se sbírkovým fondem a přehnaně důvěřuje marketingu na úkor odborného základu projektů. Vedle zástupců oborových asociací absentují také zástupci či zástupkyně akademické sféry, která je pro muzeum umění typu Národní galerie Praha zásadní jako partner vědeckovýzkumných aktivit. Doyen českých historiků umění je pak od praxe a úkolů, které před galerií stojí, vzdálen již několik desítek let.

Uměleckohistorická společnost

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Husova 4, I 10 00 Praha I, Tel.: (+420) 222 222 144, Fax: (+420) 222 221 654, E-mail: uhs@dejinyumeni.cz, www.dejinyumeni.cz
IČO: 00418005, Číslo účtu: 194 699 4389/0800, Česká spořitelna, Rytířská 29, I 10 00 Praha I

Vzhledem k pochybnostem, které jmenovaná komise budí, žádáme ministra kultury, aby situaci ještě jednou zvážil a jmenoval novou, v níž budou převažovat respektovaní odborníci a odbornice, orientující se v problematice řízení velkého muzea umění, a to bez jakéhokoli stínu podezření ze zaujatosti. Výbor Uměleckohistorické společnosti přitom znovu deklaruje svou ochotu přispět k důstojnému průběhu výběrového řízení. V současné chvíli mu však nezbývá, než vyzvat své členy a členky, aby svou účast v něm důkladně zvážili.

Za výbor UHS
Marek Pokorný
předseda